

POPRAWKI 001-098

Poprawki złożyła Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

Sprawozdanie**Ďuriš Nicholsonová Lucia****A9-0003/2024**

Europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami

Wniosek dotyczący dyrektywy (COM(2023)0512 – C9-0328/2023 – 2023/0311(COD))

Poprawka 1**Wniosek dotyczący dyrektywy****Motyw 1***Tekst proponowany przez Komisję*

(1) Unia Europejska opiera się na takich wartościach jak godność ludzka, wolność i poszanowanie praw człowieka oraz zobowiązała się do zwalczania dyskryminacji, w tym ze względu na niepełnosprawność, zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) i Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”).

Poprawka

(1) Unia Europejska opiera się na takich wartościach jak godność ludzka, wolność, **równość** i poszanowanie praw człowieka oraz zobowiązała się do zwalczania dyskryminacji, w tym ze względu na niepełnosprawność, zgodnie z postanowieniami Traktatu o Unii Europejskiej (TUE), Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), Karty praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”) **oraz Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych („Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych”)^{1a}**.

^{1a} Decyzja Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 23

Poprawka 2

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 3

Tekst proponowany przez Komisję

(3) Każdy obywatel Unii posiada prawo podstawowe do swobodnego przemieszczania się oraz do przebywania na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w Traktatach i w środkach przyjętych w celu ich wykonania.

Poprawka

(3) Każdy obywatel Unii posiada prawo podstawowe do swobodnego przemieszczania się oraz do przebywania na terytorium państw członkowskich, z zastrzeżeniem ograniczeń i warunków ustanowionych w Traktatach i w środkach przyjętych w celu ich wykonania. ***W art. 18 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych także określono zobowiązanie państw-stron do uznania prawa osób z niepełnosprawnościami do swobodnego przemieszczania się i do wolności wyboru miejsca zamieszkania na równych zasadach z innymi osobami.***

Poprawka 3

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 4

Tekst proponowany przez Komisję

(4) Według Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej obywatelstwo Unii ma stanowić podstawowy status obywateli państw członkowskich przy wykonywaniu prawa do przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, pozwalający tym spośród obywateli UE, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji, korzystać – w zakresie zastosowania *ratione materiae* TFUE – z takiego samego traktowania wobec prawa, bez względu na przynależność państwową i z zastrzeżeniem wyraźnie przewidzianych wyjątków.

Poprawka

(4) Według Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej obywatelstwo Unii ma stanowić podstawowy status obywateli państw członkowskich przy wykonywaniu prawa do przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, pozwalający tym spośród obywateli UE, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji, korzystać – w zakresie zastosowania *ratione materiae* TFUE – z takiego samego traktowania wobec prawa, bez względu na przynależność państwową i z zastrzeżeniem wyraźnie przewidzianych wyjątków. ***Aby zapewnić równe traktowanie, prawo do swobodnego przemieszczania się powinno mieć***

również zastosowanie do obywateli państw trzecich legalnie przebywających w państwie członkowskim, których niepełnosprawność jest uznawana w tym państwie członkowskim. Niniejszą dyrektywę uzupełnia zatem odrębny akt prawny, który ma wypełnić lukę prawną w tym zakresie między obywatelami Unii a obywatelami państw trzecich legalnie przebywającymi w Unii oraz zapewnić większą pewność prawa.

Poprawka 4

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 5

Tekst proponowany przez Komisję

(5) Unia jest stroną Konwencji **ONZ** o prawach osób niepełnosprawnych³⁹ i jest związana jej postanowieniami, które stanowią integralną część porządku prawnego Unii w zakresie jej kompetencji. Stronami konwencji są wszystkie państwa członkowskie i są one nią związane również w zakresie swoich kompetencji.

Poprawka

(5) Unia jest stroną Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i jest związana jej postanowieniami, które stanowią integralną część porządku prawnego Unii w zakresie jej kompetencji. Stronami konwencji są wszystkie państwa członkowskie i są one nią związane również w zakresie swoich kompetencji. **Chociaż Unia i wszystkie jej państwa członkowskie podpisały i ratyfikowały Konwencję o prawach osób niepełnosprawnych, istnieją znaczne różnice w jej wdrażaniu. Konieczne jest poczynienie postępu w zakresie równości osób z niepełnosprawnościami zarówno w samej Unii, jak i we wszystkich państwach członkowskich, na przykład poprzez inwestowanie w infrastrukturę, budowanie zdolności, szkolenia i kampanie uświadamiające. Unia i wszystkie państwa członkowskie powinny także ratyfikować protokół fakultatywny do Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.**

³⁹ *Decyzja Rady 2010/48/WE z dnia 26 listopada 2009 r. w sprawie zawarcia przez Wspólnotę Europejską Konwencji*

Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 23 z 27.1.2010, s. 35).

Poprawka 5

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję

(6) Celem konwencji jest wspieranie i ochrona wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz zapewnienie trwałego i równego korzystania z nich przez wszystkie osoby z niepełnosprawnościami oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności, a zatem zapewnienie im pełnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym, na równych zasadach z innymi osobami. Uznano w niej również doniosłość potrzeby wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka

(6) ***W Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych uznaje się, że termin „osoby niepełnosprawne” obejmuje osoby, które mają długotrwale naruszoną sprawność fizyczną, umysłową, intelektualną lub w zakresie zmysłów, co może, w oddziaływaniu z różnymi barierami środowiskowymi, administracyjnymi, technologicznymi i społecznymi, powodować dyskryminacyjne traktowanie.*** Celem konwencji jest ***zatem*** wspieranie i ochrona wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz zapewnienie trwałego i równego korzystania z nich przez wszystkie osoby z niepełnosprawnościami oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności, ***autonomii jednostki, w tym swobody dokonywania własnych wyborów, oraz niezależności osób,*** a zatem zapewnienie im pełnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym, na równych zasadach z innymi osobami. Uznano w niej również doniosłość ***poszanowania różnic i akceptacji osób z niepełnosprawnościami jako elementu ludzkiej różnorodności i humanizmu oraz*** potrzeby wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapewnienia ***równych szans i*** dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 6

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 6 a (nowy)

(6a) W Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych uznano także trudności, jakie napotykają osoby z niepełnosprawnościami, które są narażone na wielorakie lub wzmocnione formy dyskryminacji ze względu na przynależność rasową, kolor skóry, płeć, język, religię, poglądy polityczne lub inne, pochodzenie narodowe, etniczne, tubylcze lub społeczne, sytuację majątkową, status wynikający z urodzenia, wiek czy inne okoliczności. W szczególności uznano w niej zasadę równości płci, fakt, że kobiety i dziewczęta z niepełnosprawnościami są często w większym stopniu narażone na dyskryminację z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminację intersekcyjną oraz że państwa-strony powinny wprowadzać odpowiednie środki, aby zapewnić kobietom i dziewczętom z niepełnosprawnościami pełne i równe korzystanie z wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności. W związku z tym europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami muszą wyraźnie uwzględniać kwestię równouprawnienia płci i przyczyniać się do poprawy swobodnego przemieszczania się, zwłaszcza w przypadku kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami. W tym kontekście tworzenie i wdrażanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami powinno opierać się na Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, której Unia jest stroną.

Poprawka 7**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7**

Tekst proponowany przez Komisję

(7) Europejski filar praw socjalnych, ogłoszony przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską 17 listopada 2017 r. w Göteborgu⁴⁰, stanowi, że każdy, bez względu na niepełnosprawność, ma prawo do równego traktowania i równych szans *między innymi* w dziedzinie dostępu do dóbr i usług dostępnych dla społeczeństwa (zasada 3). W Europejskim filarze praw socjalnych uznano ponadto, że osobom z niepełnosprawnościami przysługuje prawo do usług, które pozwolą im na uczestnictwo w życiu społecznym (zasada 17).

⁴⁰ Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).

Poprawka

(7) Europejski filar praw socjalnych, ogłoszony przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską 17 listopada 2017 r. w Göteborgu⁴⁰, stanowi, że każdy, bez względu na niepełnosprawność, ma prawo do równego traktowania i równych szans w dziedzinie *zatrudnienia, ochrony socjalnej, edukacji i* dostępu do dóbr i usług dostępnych dla społeczeństwa *oraz że trzeba wspierać równość szans w przypadku grup niedostatecznie reprezentowanych* (zasada 3). W Europejskim filarze praw socjalnych uznano ponadto, że osobom z niepełnosprawnościami przysługuje prawo do *wsparcia dochodu, które zapewni im godne życie, do* usług, które pozwolą im na uczestnictwo w życiu społecznym, *a także do środowiska pracy dostosowanego do ich potrzeb* (zasada 17).

⁴⁰ Międzyinstytucjonalna proklamacja Europejskiego filaru praw socjalnych (Dz.U. C 428 z 13.12.2017, s. 10).

Poprawka 8

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(8a) Strategia na rzecz praw osób z niepełnosprawnościami na lata 2021–2030 ma zaradzić licznym wyzwaniom, przed którymi stoją osoby z niepełnosprawnościami, oraz zapewnić poczynienie postępów we wszystkich obszarach wskazanych w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, zarówno na szczeblu Unii, jak i krajowym.

Poprawka 9

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 10

Tekst proponowany przez Komisję

(10) Ze względu na brak uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością pomiędzy państwami członkowskimi, osoby z niepełnosprawnościami **mogą napotykać** szczególne trudności w korzystaniu ze swoich podstawowych praw do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka

(10) Ze względu na brak **wzajemnego** uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością pomiędzy państwami członkowskimi, osoby z niepełnosprawnościami **często napotykają** szczególne **i poważne** trudności **i bariery** w korzystaniu ze swoich podstawowych praw do **równego traktowania, niedyskryminacji i** swobodnego przemieszczania się. **W społecznym modelu niepełnosprawności uznaje się, że dyskryminacja i wykluczenie społeczne doświadczane przez osoby z niepełnosprawnościami wynikają z barier środowiskowych, systemowych i barier związanych z postawą otoczenia, które występują w społeczeństwie, a nie z ich niepełnosprawności, zgodnie z definicją zawartą w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych i w niniejszej dyrektywie. Zachęca się państwa członkowskie do zapewnienia, aby ich krajowe procedury oceny stanu niepełnosprawności były zgodne z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych.**

Poprawka 10

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 11

Tekst proponowany przez Komisję

(11) Osoby z niepełnosprawnościami **przemieszczające** się na dłuższy czas do innych państw członkowskich w celu podjęcia **zatrudnienia**, nauki lub w **innych celach, o ile przepisy prawa lub uzgodnienia między państwami członkowskimi nie stanowią inaczej, mogą uzyskać ocenę i oficjalne** uznanie swojego

Poprawka

(11) **W przypadku gdy** osoby z niepełnosprawnościami **przenoszą** się na dłuższy czas do innych państw członkowskich w celu podjęcia **pracy**, nauki lub **uczestnictwa** w **unijnym programie mobilności, takim jak ERASMUS+ i Europejski Korpus Solidarności, europejska karta osoby z**

statusu osoby z *niepełnosprawnością* przez właściwe organy w *innym państwie członkowskim* oraz *mogą otrzymać orzeczenie* o niepełnosprawności, *kartę* osoby z *niepełnosprawnością* lub *inny oficjalny dokument uznający* ich status osoby z niepełnosprawnością zgodnie z obowiązującymi przepisami tego państwa członkowskiego.

niepełnosprawnością powinna służyć jako *tymczasowe* uznanie *ich* statusu osoby z *niepełnosprawnością do czasu podjęcia* przez właściwe organy *danego innego państwa członkowskiego formalnej decyzji* w sprawie *oceny i formalnego uznania ich statusu niepełnosprawności za pomocą orzeczenia* o niepełnosprawności, *karty* osoby *niepełnosprawnej* lub *jakiegokolwiek innego dokumentu uznającego* ich status osoby z niepełnosprawnością zgodnie z obowiązującymi przepisami tego państwa członkowskiego.

Poprawka 11

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 12

Tekst proponowany przez Komisję

(12) Osoby z uznanym statusem osoby z niepełnosprawnościami podróżujące do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, którego są rezydentami, lub odwiedzające takie państwo członkowskie przez krótki czas – jeżeli ich status osoby z niepełnosprawnością nie jest uznawany w państwie członkowskim, do którego podróżują lub które odwiedzają, i jeżeli nie posiadają one orzeczenia, karty osoby z niepełnosprawnością ani żadnego innego oficjalnego dokumentu uznający ich status osoby z niepełnosprawnością w przyjmującym państwie członkowskim – **mogą jednak napotkać** znaczne trudności w korzystaniu z warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych w tym państwie.

Poprawka

(12) Osoby z uznanym statusem osoby z niepełnosprawnościami podróżujące do państwa członkowskiego innego niż państwo członkowskie, którego są rezydentami, lub odwiedzające takie państwo członkowskie przez krótki czas – jeżeli ich status osoby z niepełnosprawnością nie jest uznawany w państwie członkowskim, do którego podróżują lub które odwiedzają, i jeżeli nie posiadają one orzeczenia, karty osoby z niepełnosprawnością ani żadnego innego oficjalnego dokumentu uznający ich status osoby z niepełnosprawnością w przyjmującym państwie członkowskim – **regularnie napotykają jednak** znaczne trudności **i przeszkody** w korzystaniu z warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych w tym państwie. **W szczególności osoby z niewidocznymi niepełnosprawnościami często napotykają szczególne trudności, gdy są proszone o udowodnienie swojej niepełnosprawności podczas podróży.**

Poprawka 12

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13

Tekst proponowany przez Komisję

(13) W takim przypadku osoby z niepełnosprawnościami podróżujące do innego państwa członkowskiego lub odwiedzające je znajdują się w niekorzystnej sytuacji pod względem korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w porównaniu z osobami z niepełnosprawnościami posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności, kartę osoby z niepełnosprawnością lub inny oficjalny dokument uznający ich status osoby z niepełnosprawnością w państwie członkowskim, do którego podróżują lub które odwiedzają.

Poprawka 13

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(13) W takim przypadku osoby z niepełnosprawnościami podróżujące do innego państwa członkowskiego lub odwiedzające je znajdują się w **bardzo** niekorzystnej sytuacji pod względem korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się w porównaniu z osobami **bez niepełnosprawności, jak również z osobami z** niepełnosprawnościami posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności, kartę osoby z niepełnosprawnością lub inny oficjalny dokument uznający ich status osoby z niepełnosprawnością w państwie członkowskim, do którego podróżują lub które odwiedzają.

Poprawka

(13a) W licznych petycjach skierowanych do Parlamentu Europejskiego i przekazanych Komisji obywatele Unii wyrażali obawy związane z wprowadzeniem ogólnounijnej karty osoby z niepełnosprawnością, europejskiej karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych oraz wzajemnego uznawania niepełnosprawności w państwach członkowskich^{1a}.

^{1a} Petycja nr 0756/2019, którą złożył P.T. (Niemcy), w sprawie ogólnounijnej karty osoby z niepełnosprawnością, petycja nr 1124/2019, którą złożył R.Z. (Niemcy), w imieniu grupy samopomocy „Amputacja –

co dalej?”, podpisana przez jedną inną osobę, w sprawie karty inwalidzkiej w Niemczech, petycja nr 1342/2021, którą złożył Rufino Casares Durán (Hiszpania), opatrzona jeszcze jednym podpisem, w sprawie jednakowego uznawania stopnia niepełnosprawności w Unii Europejskiej, petycja nr 0822/2022, którą złożyła Maria Pindado Galan (Hiszpania) w imieniu Confederación Autismo España, w sprawie wniosku, aby europejski statut osób niepełnosprawnych uwzględniał prawa osób cierpiących na autyzm.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 14

Tekst proponowany przez Komisję

(14) Ponadto brak wiedzy, czy, a jeśli tak, to w jakim zakresie, ich status osoby z niepełnosprawnością i oficjalne dokumenty uznające ten status mogą być uznawane podczas podróży lub wizyty w innym państwie członkowskim, powoduje ich niepewność. W ostatecznym rozrachunku osoby z niepełnosprawnościami mogą być zniechęcone do korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się.

Poprawka

(14) Ponadto brak wiedzy, czy, a jeśli tak, to w jakim zakresie, ich status osoby z niepełnosprawnością i oficjalne dokumenty uznające ten status mogą być uznawane podczas podróży lub wizyty w innym państwie członkowskim, powoduje ich **ogromną** niepewność. **Ponadto ograniczony dostęp do informacji online na temat ich konkretnych praw i dostępnych korzyści pogłębia ten problem.** W ostatecznym rozrachunku osoby z niepełnosprawnościami mogą być zniechęcone do korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się **oraz do pełnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym i integracji społecznej.**

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy

Motyw 14 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(14a) Biorąc pod uwagę zarówno zmiany demograficzne, jak i potrzebę ułatwiania

mobilności osób z niepełnosprawnościami, państwa członkowskie powinny zintensyfikować działania mające na celu poprawę dostępności przestrzeni publicznej i infrastruktury publicznej, w szczególności transportu publicznego, oraz dostosowanie ich do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję

(15) Oprócz fizycznych i innych barier w dostępie zarówno do przestrzeni publicznej i prywatnej, kluczowym czynnikiem zniechęcającym wiele osób z niepełnosprawnościami do podróżowania są wysokie koszty⁴⁸, ponieważ osoby te mają szczególne potrzeby i mogą również potrzebować osoby lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym osób uznanych za asystentów osobistych zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, co sprawia, że koszty ich podróży są wyższe niż w przypadku osób bez niepełnosprawności⁴⁹. Brak uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością w innych państwach członkowskich może ograniczać ich dostęp do warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp lub obniżone opłaty, lub preferencyjne traktowanie i ma wpływ na ich koszty podróży, życie i **wybory**.

Poprawka

(15) Oprócz **licznych widocznych i niewidocznych barier** fizycznych, **społecznych** i innych barier w dostępie zarówno do przestrzeni publicznej i prywatnej **oraz do usług**, kluczowym czynnikiem zniechęcającym wiele osób z niepełnosprawnościami do podróżowania są wysokie koszty⁴⁸, ponieważ osoby te mają szczególne potrzeby **powodujące dodatkowe koszty związane z ich niepełnosprawnością** i mogą również potrzebować osoby lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym osób uznanych za asystentów osobistych zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, co sprawia, że koszty ich podróży są wyższe niż w przypadku osób bez niepełnosprawności⁴⁹. Brak uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością w innych państwach członkowskich może ograniczać ich dostęp do warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp lub obniżone opłaty, **pierwszeństwo w zajmowaniu miejsc siedzących w transporcie publicznym, zarezerwowane miejsca parkingowe** lub preferencyjne traktowanie i ma wpływ na ich koszty podróży, życie, **integrację społeczną i gospodarczą oraz autonomię osobistą. Co więcej, powszechny brak wiedzy na temat psychospołecznych, poznawczych,**

fizycznych lub sensorycznych polityk dostępności może prowadzić do zachowań dyskryminacyjnych.

⁴⁸ Wnioski ze sprawozdania końcowego opartego na badaniu skierowanym do organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu UE; Shaw i Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey” [„Niepełnosprawność, organizacja wakacji i przemysł turystyczny w Zjednoczonym Królestwie: wstępne badanie”], 25(3) *Tourism Management*, s. 397–403, 2004; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura, „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process” [„Podróże osób z niepełnosprawnością ruchową: ograniczenia i czynniki wpływające na podejmowanie decyzji”], 2021.

⁴⁹ McKercher i Darcy, „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities” [„Ponowna konceptualizacja barier w podróżowaniu osób z niepełnosprawnościami”], *Tourism Management Perspectives*, s. 59–66, 2018. [More for Explanatory Memorandum?]

⁴⁸ Wnioski ze sprawozdania końcowego opartego na badaniu skierowanym do organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu UE; Shaw i Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey” [„Niepełnosprawność, organizacja wakacji i przemysł turystyczny w Zjednoczonym Królestwie: wstępne badanie”], 25(3) *Tourism Management*, s. 397–403, 2004; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura, „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process” [„Podróże osób z niepełnosprawnością ruchową: ograniczenia i czynniki wpływające na podejmowanie decyzji”], 2021.

⁴⁹ McKercher i Darcy, „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities” [„Ponowna konceptualizacja barier w podróżowaniu osób z niepełnosprawnościami”], *Tourism Management Perspectives*, s. 59–66, 2018. [More for Explanatory Memorandum?]

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 16

Tekst proponowany przez Komisję

(16) Preferencyjne traktowanie (takie jak pomoc osobista, pierwszeństwo dostępu itp.) oferowane nieodpłatnie lub za opłatą **może mieć** znaczenie dla osób z niepełnosprawnościami, aby mogły uzyskać dostęp do różnych usług, działań lub udogodnień i **lepiej** z nich korzystać. Ze względu jednak na brak uznawania w państwie członkowskim, które odwiedzają lub do którego podróżują, ich statusu osoby z niepełnosprawnością oraz

Poprawka

(16) Preferencyjne traktowanie (takie jak pomoc osobista, pierwszeństwo dostępu itp.) oferowane nieodpłatnie lub za opłatą **ma często** znaczenie dla osób z niepełnosprawnościami, aby mogły uzyskać dostęp do różnych usług, działań lub udogodnień i **w pełni** z nich korzystać. Ze względu jednak na brak **wzajemnego** uznawania w państwie członkowskim, które odwiedzają lub do którego podróżują, ich statusu osoby z niepełnosprawnością

oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich, osoby z niepełnosprawnościami mogą nie być w stanie korzystać z warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego przez podmioty prywatne lub organy publiczne w tym państwie członkowskim posiadaczom wydanego tam orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu uznającego ich status osoby z niepełnosprawnością.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 17

Tekst proponowany przez Komisję

(17) Projekt pilotażowy dotyczący unijnej karty osoby z niepełnosprawnością, który zainicjowano w 2016 r. i przeprowadzono w ośmiu państwach członkowskich, wyraźnie ujawnił korzyści dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostępu do usług w dziedzinie kultury, rekreacji i sportu, a w niektórych przypadkach transportu, a także w zakresie wspierania ich krótkoterminowego transgranicznego przemieszczania się w UE⁵⁰. Ponadto obejmował inne przykłady usług, działań i udogodnień, które zapewniają warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie osobom z niepełnosprawnościami.

⁵⁰ Zob. też sprawozdanie końcowe z badania oceniającego realizację działania

oraz oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich, osoby z niepełnosprawnościami mogą nie być w stanie korzystać z warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego przez podmioty prywatne lub organy publiczne w tym państwie członkowskim posiadaczom wydanego tam orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu uznającego ich status osoby z niepełnosprawnością.

Poprawka

(17) Projekt pilotażowy dotyczący unijnej karty osoby z niepełnosprawnością, który zainicjowano w 2016 r. i przeprowadzono w ośmiu państwach członkowskich, ***choć miał dobrowolny charakter i ograniczony zakres***, wyraźnie ujawnił, ***że ułatwienie wzajemnego uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością przez państwa członkowskie przyniosło*** korzyści dla osób z niepełnosprawnościami w zakresie dostępu do ***świadczeń i*** usług w dziedzinie kultury, rekreacji i sportu, a w niektórych przypadkach transportu, a także w zakresie wspierania ich krótkoterminowego transgranicznego przemieszczania się w UE⁵⁰ ***oraz pokazuje, że cele karty pozostają adekwatne do obecnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami***. Ponadto obejmował inne przykłady usług, działań i udogodnień, które zapewniają warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie osobom z niepełnosprawnościami.

⁵⁰ Zob. też sprawozdanie końcowe z badania oceniającego realizację działania

pilotażowego dotyczącego unijnej karty osoby z niepełnosprawnością i związanych z nią korzyści, opublikowane w maju 2021 r., <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en>.

pilotażowego dotyczącego unijnej karty osoby z niepełnosprawnością i związanych z nią korzyści, opublikowane w maju 2021 r., <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/4adbe538-0a02-11ec-b5d3-01aa75ed71a1/language-en>.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję

(19) W zaleceniu Rady 98/376/WE¹⁵ przewidziano europejski wzór karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, który ułatwił uznawanie karty parkingowej we wszystkich państwach członkowskich. Jego wdrożenie i uwzględnienie specyficznych dla danego kraju dodatków lub odstępstw od zalecanego wzoru doprowadziło jednak do powstania wielu różnych kart. Utrudnia to transgraniczne uznawanie kart we wszystkich państwach członkowskich, ograniczając dostęp osób z niepełnosprawnościami do warunków i udogodnień dotyczących parkowania zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami, które są posiadaczami karty parkingowej w innych państwach członkowskich. Zalecenie Rady nie było ponadto aktualizowane i nie odzwierciedla bieżącego rozwoju technologicznego i cyfrowego. Państwa członkowskie **doświadczają** również problemów związanych z fałszowaniem kart i nadużyciami ich dotyczącymi, ponieważ format kart jest zazwyczaj dość prosty i łatwy do podrobienia, a w praktyce różny w poszczególnych państwach członkowskich, co utrudnia weryfikację.

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 4 czerwca

Poprawka

(19) W zaleceniu Rady 98/376/WE¹⁵ przewidziano europejski wzór karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, który ułatwił uznawanie karty parkingowej we wszystkich państwach członkowskich. **Ze względu na niewiążący charakter tego zalecenia** jego wdrożenie i uwzględnienie specyficznych dla danego kraju dodatków lub odstępstw od zalecanego wzoru doprowadziło jednak do powstania wielu różnych kart **parkingowych**. Utrudnia to transgraniczne uznawanie kart we wszystkich państwach członkowskich, ograniczając dostęp osób z niepełnosprawnościami do **specjalnych** warunków i udogodnień dotyczących parkowania zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami, które są posiadaczami karty parkingowej w innych państwach członkowskich. Zalecenie Rady nie było ponadto aktualizowane i nie odzwierciedla bieżącego rozwoju technologicznego i cyfrowego. Państwa członkowskie **doświadczają** również problemów związanych z fałszowaniem kart i nadużyciami ich dotyczącymi, ponieważ format kart jest zazwyczaj dość prosty i łatwy do podrobienia, a w praktyce różny w poszczególnych państwach członkowskich, co utrudnia weryfikację.

¹⁵ Zalecenie Rady z dnia 4 czerwca

1998 r. w sprawie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25), dostosowane zaleceniem Rady z dnia 3 marca 2008 r. w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii, Republiki Cypryjskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Malty, Republiki Słowackiej, Republiki Słowenii, Republiki Węgierskiej, Rumunii i Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 43.

1998 r. w sprawie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25), dostosowane zaleceniem Rady z dnia 3 marca 2008 r. w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii, Republiki Cypryjskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Malty, Republiki Słowackiej, Republiki Słowenii, Republiki Węgierskiej, Rumunii i Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 43.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 20

Tekst proponowany przez Komisję

(20) Aby ułatwić osobom z niepełnosprawnościami dostęp do warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania związanego z usługami, działaniami i udogodnieniami, **w tym oferowanymi** nieodpłatnie, w innych państwach członkowskich, należy wyeliminować utrzymujące się bariery i trudności w podróżowaniu do innego państwa członkowskiego lub odwiedzaniu go, wynikające z braku uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich oraz praw związanych z parkowaniem.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 21

Tekst proponowany przez Komisję

(21) By zatem ułatwić osobom

Poprawka

(20) Aby ułatwić osobom z niepełnosprawnościami dostęp do warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania związanego z usługami, **w tym usługami transportu pasażerskiego**, działaniami i udogodnieniami, **również wtedy, gdy są oferowane** nieodpłatnie, w innych państwach członkowskich, należy wyeliminować utrzymujące się bariery i trudności w podróżowaniu do innego państwa członkowskiego lub odwiedzaniu go, wynikające z braku **wzajemnego** uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i oficjalnych dokumentów uznających ten status wydanych w innych państwach członkowskich oraz praw związanych z parkowaniem.

Poprawka

(21) By zatem ułatwić osobom

z niepełnosprawnościami *podróżującym do innego państwa członkowskiego lub odwiedzającym je przez krótki czas* korzystanie z prawa dostępu do warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych przez podmioty prywatne lub organy publiczne, bez dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, na takich samych zasadach jak osoby z niepełnosprawnościami w tym państwie członkowskim, a także by ułatwić korzystanie *ze* środków transportu oraz z warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami na takich samych zasadach jak w tym państwie członkowskim, konieczne jest ustanowienie ram, przepisów i wspólnych warunków, w tym wspólnego znormalizowanego wzoru, dotyczących europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością stanowiącej dowód uznanego statusu osoby z niepełnosprawnością oraz europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami stanowiącej dowód ich uznanego prawa do warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

z niepełnosprawnościami korzystanie z prawa dostępu do warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych przez podmioty prywatne lub organy publiczne *podczas podróży do innego państwa członkowskiego lub podczas krótkiego pobytu w innym państwie członkowskim* bez dyskryminacji ze względu na przynależność państwową, na takich samych zasadach jak osoby z niepełnosprawnościami w tym państwie członkowskim, a także by ułatwić korzystanie *z wszystkich* środków transportu oraz z warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami na takich samych zasadach jak w tym państwie członkowskim, konieczne jest ustanowienie ram, przepisów i wspólnych warunków, w tym wspólnego znormalizowanego wzoru, dotyczących europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością stanowiącej dowód uznanego statusu osoby z niepełnosprawnością oraz europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami stanowiącej dowód ich uznanego prawa do warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 22

Tekst proponowany przez Komisję

(22) Wzajemne uznawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami powinno ułatwiać i gwarantować osobom z uznanym w państwie członkowskim statusem osoby z niepełnosprawnością dostęp do warunków specjalnych lub

Poprawka

(22) Wzajemne uznawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami powinno ułatwiać i gwarantować osobom z uznanym w państwie członkowskim statusem osoby z niepełnosprawnością dostęp do warunków specjalnych lub

preferencyjnego traktowania oferowanych przez podmioty prywatne lub organy publiczne w *ramach szeregu* usług, działań i udogodnień, w tym gdy są one oferowane nieodpłatnie, a także dostęp do warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami, na takich samych zasadach i warunkach jak te przewidziane na podstawie krajowych orzeczeń, kart osób z niepełnosprawnościami lub innych oficjalnych dokumentów uznających status osoby z niepełnosprawnością tych osób, a także kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami wydanych przez właściwe organy w państwie przyjmującym.

preferencyjnego traktowania oferowanych przez podmioty prywatne lub organy publiczne, w *tym szpitale, instytucje opieki zdrowotnej i służby ratunkowe, w odniesieniu do różnych* usług, działań i udogodnień, w tym gdy są one oferowane nieodpłatnie, a także dostęp do warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami *i, w stosownych przypadkach, osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych*, na takich samych zasadach i warunkach jak te przewidziane na podstawie krajowych orzeczeń, kart osób z niepełnosprawnościami lub innych oficjalnych dokumentów uznających status osoby z niepełnosprawnością tych osób, a także kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami wydanych przez właściwe organy w państwie przyjmującym.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 23

Tekst proponowany przez Komisję

(23) Oprócz warunków i udogodnień związanych z parkowaniem, usługi, działania i udogodnienia objęte niniejszą dyrektywą dotyczą szerokiej gamy stale zmieniających się działań, w tym oferowanych nieodpłatnie przez organy publiczne lub podmioty prywatne, obowiązkowo (na podstawie przepisów krajowych/lokalnych lub zobowiązań prawnych), ale często również dobrowolnie (w szczególności przez podmioty prywatne) w wielu dziedzinach polityki, takich jak kultura, rekreacja, turystyka, sport, transport publiczny i prywatny *oraz* edukacja.

Poprawka 24

Poprawka

(23) Oprócz warunków i udogodnień związanych z parkowaniem, usługi, działania i udogodnienia objęte niniejszą dyrektywą dotyczą szerokiej gamy stale zmieniających się działań, w tym oferowanych nieodpłatnie przez organy publiczne lub podmioty prywatne, obowiązkowo (na podstawie przepisów krajowych/lokalnych lub zobowiązań prawnych), ale często również dobrowolnie (w szczególności przez podmioty prywatne) w wielu dziedzinach polityki, takich jak kultura, rekreacja, turystyka, sport, transport publiczny i prywatny, edukacja *oraz zatrudnienie*.

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję

(24) Przykłady warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania obejmują bezpłatny dostęp, obniżone taryfy, obniżone ceny, w tym opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli, pierwszeństwo dostępu, wyznaczone miejsca w parkach i innych przestrzeniach publicznych, dostępne miejsca siedzące podczas wydarzeń kulturalnych lub publicznych, pomoc osobistą, zwierzęta asystujące, pomoc na plaży przy wejściu do wody, wsparcie (takie jak dostęp do przewodników zapisanych alfabetem Braille'a, przewodników audio, tłumaczenia na język migowy), zapewnienie pomocy lub wsparcia, wypożyczenie wózka inwalidzkiego, wypożyczenie pływającego wózka inwalidzkiego, udzielanie informacji turystycznych w dostępnych formatach, korzystanie ze skutera inwalidzkiego na drogach lub wózka inwalidzkiego na ścieżkach rowerowych bez kary pieniężnej itp. Warunki i udogodnienia związane z parkowaniem obejmują wydłużony czas parkowania lub zastrzeżone miejsca parkingowe. W odniesieniu do usług przewozu osób, oprócz warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego osobom niepełnosprawnym zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, zwierzęta asystujące, asystenci osobiści osób z niepełnosprawnościami (lub osób o ograniczonej możliwości poruszania się) lub inne osoby towarzyszące takim osobom lub pomagające im mogą bezpłatnie podróżować z osobą z niepełnosprawnością lub zajmować miejsce obok takiej osoby, o ile jest to wykonalne.

Poprawka

(24) Przykłady warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania obejmują bezpłatny dostęp, obniżone taryfy, obniżone ceny, w tym opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli, pierwszeństwo dostępu, **dostęp do stref ograniczonego ruchu i stref dla pieszych, pierwszeństwo w zajmowaniu miejsc siedzących w transporcie publicznym**, wyznaczone **i dostępne** miejsca **w transporcie publicznym**, w parkach i innych przestrzeniach publicznych, dostępne miejsca siedzące podczas wydarzeń kulturalnych lub publicznych, pomoc osobistą, zwierzęta asystujące, **takie jak psy przewodnicy lub psy towarzyszące dla osób z niepełnosprawnościami**, w tym **z zaburzeniami widzenia**, pomoc na plaży przy wejściu do wody, wsparcie (takie jak dostęp do przewodników zapisanych alfabetem Braille'a, przewodników audio, tłumaczenia na język migowy), zapewnienie pomocy lub wsparcia, wypożyczenie wózka inwalidzkiego, wypożyczenie pływającego wózka inwalidzkiego, udzielanie informacji turystycznych w dostępnych formatach, korzystanie ze skutera inwalidzkiego na drogach lub wózka inwalidzkiego na ścieżkach rowerowych bez kary pieniężnej itp. Warunki i udogodnienia związane z parkowaniem obejmują wydłużony czas parkowania lub zastrzeżone miejsca parkingowe. W odniesieniu do usług przewozu osób, oprócz warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego osobom niepełnosprawnym zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, zwierzęta asystujące, **takie jak psy przewodnicy lub psy towarzyszące dla osób z niepełnosprawnościami**, w tym **z zaburzeniami widzenia**, asystenci osobiści

osób z niepełnosprawnościami (lub osób o ograniczonej możliwości poruszania się) lub inne osoby towarzyszące takim osobom lub pomagające im mogą bezpłatnie podróżować z osobą z niepełnosprawnością lub zajmować miejsce obok takiej osoby, o ile jest to wykonalne. **Osoby towarzyszące lub pomagające osobom z niepełnosprawnościami są wyznaczone przez same osoby z niepełnosprawnościami lub przez ich opiekunów prawnych i mogą się doraźnie zmieniać w zależności od potrzeb osób z niepełnosprawnościami.**

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 24 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(24a) Asystenci osobiści, niezależnie od ich obywatelstwa, towarzyszą osobom z niepełnosprawnościami lub pomagają im lub, w razie potrzeby wykonują czynności życia codziennego w ramach stosunku umownego, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową, w celu wspierania autonomii osobistej, ułatwiania życia w społeczności i promowania niezależnego życia.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 24 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(24b) Państwa członkowskie powinny dopilnować, aby przewoźnicy świadczący transgraniczne usługi transportu pasażerskiego udzielali pasażerom posiadającym europejską kartę osoby z niepełnosprawnością w momencie zakupu

biletu jasnych informacji na temat tego, do jakich części przewozu mają zastosowanie warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie, tak aby podróżni posiadający europejską kartę osoby z niepełnosprawnością nie wjeżdżali do innego państwa członkowskiego bez ważnego dokumentu podróży w ramach tej samej usługi.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25

Tekst proponowany przez Komisję

(25) Wydawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami w państwie członkowskim ma być określone w niniejszej dyrektywie wraz z mającymi zastosowanie procedurami i kompetencjami tego państwa członkowskiego w zakresie oceny i uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i praw związanych z parkowaniem przysługujących osobom z niepełnosprawnościami.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 25 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(25) Wydawanie, **odnawianie i wycofywanie** europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami w państwie członkowskim ma być określone w niniejszej dyrektywie wraz z mającymi zastosowanie **przepisami**, procedurami i kompetencjami tego państwa członkowskiego w zakresie oceny i uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością i praw związanych z parkowaniem przysługujących osobom z niepełnosprawnościami. **Wydawanie i odnawianie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami powinno zawsze być bezpłatne.**

po przedstawieniu europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub podobnego krajowego dokumentu uznającego ich status osoby z niepełnosprawnością nie zawsze otrzymują najbardziej odpowiednie wsparcie i usprawnienie dla ich rodzaju niepełnosprawności ze względu na brak świadomości, nieporozumienia lub bariery w komunikacji, w tym podczas podróży środkami transportu publicznego lub w kontaktach z organami krajowymi lub w sytuacjach nadzwyczajnych. Państwa członkowskie powinny zatem podczas składania wniosku o europejską kartę osoby z niepełnosprawnością do odpowiednich organów umożliwić osobom z niepełnosprawnościami wybór, czy umieścić na tej karcie odpowiednie symbole w celu wykazania pomocy, jakiej potrzebują. Komisja powinna opracować wytyczne dotyczące powszechnie uznawanych piktogramów ilustrujących różne rodzaje pomocy potrzebnej osobom z niepełnosprawnościami.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 26

Tekst proponowany przez Komisję

(26) Oprócz formatu fizycznego państwa członkowskie powinny przewidzieć kartę cyfrową, kiedy jej format i specyfikacje zostaną ustalone w drodze aktów delegowanych i wykonawczych, po przedstawieniu wniosku przez Komisję. Podstawą takiego wniosku powinny być doświadczenia z wcześniejszych i toczących się na szczeblu europejskim prac nad cyfryzacją zaświadczeń i dokumentów, takich jak unijne cyfrowe zaświadczenie COVID ustanowione rozporządzeniem (UE) 2021/953. Wniosek ten powinien również umożliwiać korzystanie z europejskiej karty osoby z

Poprawka

(26) Oprócz formatu fizycznego państwa członkowskie powinny przewidzieć kartę cyfrową, kiedy jej format i specyfikacje zostaną ustalone w drodze aktów delegowanych i wykonawczych, po przedstawieniu wniosku przez Komisję. Podstawą takiego wniosku powinny być doświadczenia z wcześniejszych i toczących się na szczeblu europejskim prac nad cyfryzacją zaświadczeń i dokumentów, takich jak unijne cyfrowe zaświadczenie COVID ustanowione rozporządzeniem (UE) 2021/953. Wniosek ten powinien również umożliwiać korzystanie z europejskiej karty osoby z

niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej za pośrednictwem europejskich portfeli tożsamości cyfrowej⁵². **Osobom** z niepełnosprawnościami **należy zapewnić** możliwość wyboru, czy chcą korzystać z karty w formacie cyfrowym czy karty fizycznej; **powinny też móc korzystać z obu form.**

⁵² COM(2021) 281final

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 29

Tekst proponowany przez Komisję

(29) Aby zagwarantować pracownikom z niepełnosprawnościami możliwość skutecznego i pełnego korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się, a także korzystania z usług, działań i udogodnień oferowanych przez państwa członkowskie, w tym tych oferowanych nieodpłatnie, europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z **niepełnosprawnościami powinny być** również **dostępne dla** pracowników, którzy podróżują do innego państwa członkowskiego lub odwiedzają inne państwo członkowskie w celach związanych z pracą.

niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej za pośrednictwem europejskich portfeli tożsamości cyfrowej⁵². **Osoby** z niepełnosprawnościami **powinny zostać należycie poinformowane o tych możliwościach i powinny mieć** możliwość wyboru, czy chcą korzystać z karty w formacie cyfrowym czy karty fizycznej, **czy obu, na równych zasadach i bez dyskryminacji.**

⁵² COM(2021) 281final

Poprawka

(29) Aby zagwarantować pracownikom **i uczestnikom unijnych programów mobilności** z niepełnosprawnościami możliwość skutecznego i pełnego korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się, a także korzystania z usług, **infrastruktury transportowej,** działań i udogodnień oferowanych przez państwa członkowskie **posiadaczom krajowych orzeczeń, kart osób z niepełnosprawnościami lub innych oficjalnych dokumentów uznających ich status osoby z niepełnosprawnością,** w tym tych oferowanych nieodpłatnie, europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z **niepełnosprawnościami powinny być** również **dostępne dla** pracowników z **niepełnosprawnościami, w tym pracowników mobilnych, przygranicznych i transgranicznych, lub uczestników unijnych programów mobilności z niesprawnościami,** którzy podróżują do innego państwa członkowskiego lub odwiedzają inne państwo członkowskie w

celach *edukacyjnych lub* związanych z pracą.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30

Tekst proponowany przez Komisję

(30) Planowane ramy wzajemnego uznawania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami nie naruszają kompetencji państwa członkowskiego w zakresie oceny i uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością oraz przyznawania warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty lub preferencyjne traktowanie osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych. Nie obejmują one świadczeń z zabezpieczenia społecznego, ochrony socjalnej ani pomocy społecznej objętej art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁶.

Poprawka

(30) Planowane ramy wzajemnego uznawania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami nie naruszają kompetencji państwa członkowskiego w zakresie oceny i uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością oraz przyznawania warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty lub preferencyjne traktowanie osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych. Nie obejmują one świadczeń z zabezpieczenia społecznego, ochrony socjalnej ani pomocy społecznej objętej art. 24 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵⁶. ***Świadczenia w dziedzinie zabezpieczenia społecznego, ochrony socjalnej lub zatrudnienia i pomocy społecznej powinny być pokrywane w niektórych przypadkach, takich jak przeprowadzka do innego państwa członkowskiego w celu podjęcia pracy lub nauki do czasu ponownej oceny i oficjalnego uznania statusu osoby z niepełnosprawnością, jak i podczas uczestnictwa w unijnych programach mobilności, aby umożliwić tymczasowe dalsze uznawanie statusu osoby z niepełnosprawnością w czasie, gdy prowadzona jest ponowna ocena osób z niepełnosprawnościami w celu uznania ich statusu osoby z niepełnosprawnością przez inne państwo członkowskie. Państwo członkowskie, które wydało europejską kartę osoby z***

niepełnosprawnością, powinno być odpowiedzialne za zapewnienie świadczeń lub pomocy w takich przypadkach.

⁵⁶ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

⁵⁶ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 30 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(30a) Europejska karta osoby z niepełnosprawnością może być wymagana jako dowód statusu osoby z niepełnosprawnością w celu skorzystania z prawa do równego dostępu do wszelkich warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania w odniesieniu do usług, działań lub udogodnień, w tym świadczonych nieodpłatnie, oferowanych lub zastrzeżonych dla osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących, w tym ich osobistych asystentów, przewidzianych w niniejszej dyrektywie. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością nie powinna być jednak wymagana jako dowód niepełnosprawności osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających im, w tym ich osobistych asystentów lub zwierząt pomocniczych, w celu uzyskania dostępu do jakichkolwiek praw przewidzianych w

innym prawie Unii lub prawie krajowym lub korzystania z tych praw, w tym praw przyznających szczególne świadczenia, warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31

Tekst proponowany przez Komisję

(31) Aby zwiększyć świadomość na temat warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oraz ułatwić dostęp do nich podczas podróży do innego państwa członkowskiego lub podczas wizyty w innym państwie członkowskim, wszystkie istotne informacje dotyczące warunków, zasad, praktyk i procedur mających zastosowanie do uzyskania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz późniejszego korzystania z nich powinny być podawane do wiadomości publicznej w sposób jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Podmioty prywatne lub organy publiczne przyznające osobom z niepełnosprawnościami warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie powinny podawać takie informacje do wiadomości publicznej w sposób jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w dostępnych formatach, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

Poprawka

(31) Aby zwiększyć świadomość na temat **przysługujących osobom z niepełnosprawnościami** warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oraz ułatwić dostęp do nich podczas podróży do innego państwa członkowskiego lub podczas wizyty w innym państwie członkowskim, wszystkie istotne informacje dotyczące warunków, zasad, praktyk i procedur mających zastosowanie do uzyskania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz późniejszego korzystania z nich powinny być podawane do wiadomości publicznej **przez państwa członkowskie** w sposób jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i w formatach dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Podmioty prywatne lub organy publiczne przyznające osobom z niepełnosprawnościami warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie powinny podawać takie informacje do wiadomości publicznej **na dostępnej internetowej platformie informacyjnej** w sposób jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i dostępny **dla osób z niepełnosprawnościami, w tym w formatach cyfrowych, krajowych i**

międzynarodowych językach migowych oraz w formacie umożliwiającym łatwe ich odczytanie, oraz a na żądanie w formatach wspomagających wymaganych przez osoby z niepełnosprawnościami, z poszanowaniem odpowiednich wymogów dostępności usług określonych w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Ponadto aby zapewnić osobom z niepełnosprawnościami i ogółowi społeczeństwa łatwy dostęp do odpowiednich informacji i proste korzystanie z nich, państwa członkowskie powinny wyznaczyć krajowy punkt kontaktowy jako punkt kompleksowej obsługi zapewniający informacje i wskazówki dotyczące warunków oraz usług, udogodnień i działań wchodzących w zakres europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami stosowanych na ich terytorium.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 31 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(31a) Komisja powinna utworzyć jedną specjalną unijną stronę internetową, dostępną we wszystkich językach urzędowych instytucji Unii i w przystępnych formatach, gromadzącą krajowe informacje na temat uzyskiwania, wydawania, użytkowania, odnawiania i cofania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami. Aby zwiększyć przydatność i wpływ europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, ta unijna strona internetowa powinna zawierać informacje oparte na informacjach przekazywanych przez państwa członkowskie w celu

informowania osób z niepełnosprawnościami o różnych warunkach i udogodnieniach związanych z parkowaniem oferowanych osobom z niepełnosprawnościami w każdym państwie członkowskim oraz w jego regionach, miastach i gminach. Unijna strona internetowa powinna również zawierać dostępny portal cyfrowy, za pośrednictwem którego można uzyskać dostęp do krajowych stron internetowych państw członkowskich zawierających informacje na temat warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych przez ich organy publiczne. Państwa członkowskie powinny regularnie aktualizować te informacje, w tym w przypadku wystąpienia zmian zgodnie z przepisami krajowymi. Państwa członkowskie powinny również mieć możliwość udostępniania na swoich stronach internetowych informacji na temat warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych przez podmioty prywatne, jeżeli są one dostępne.

Poprawka 35

**Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 31 b (nowy)**

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

(31b) Aby zwiększyć liczbę usługodawców, oferujących osobom z niepełnosprawnościami warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie, państwa członkowskie powinny wspierać podmioty prywatne i organy publiczne i zachęcać je za pomocą odpowiednich środków, w tym poprzez dostarczanie informacji i wymianę najlepszych praktyk na temat różnych rodzajów warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania, które mogą być oferowane, a także poprzez organizowanie szkoleń w

zakresie uwzględniania problematyki niepełnosprawności i uwrażliwiania na problemy niepełnosprawności, aby zapewnić, że warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie będą oferowane z uwzględnieniem potrzeby włączenia społecznego i dostępności. Takie szkolenia mogłyby na przykład dotyczyć rozpoznawania odpowiednich symboli umieszczonych na europejskiej karcie osoby z niepełnosprawnością, informujących o charakterze racjonalnych usprawnień potrzebnych osobie z niepełnosprawnościami, a także trudności napotykanym w zakresie dostępności oraz odpowiedniej pomocy potrzebnej osobom z niepełnosprawnościami, w tym z niewidoczną niepełnosprawnością, potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności w zakresie komunikacji, odpowiedzialnego i bezpiecznego obchodzenia się ze sprzętem, korzystania z alternatywnych i wspomagających metod komunikacji, a także sposobu zapewniania i upowszechniania wszelkich oferowanych warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania w dostępny i widoczny sposób. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszystkie takie środki były wdrażane we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami i organizacjami reprezentującymi takie osoby, co pozwoli zapewnić ich włączający charakter i skuteczność.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 32

Tekst proponowany przez Komisję

(32) Przy wydawaniu europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami państwa

Poprawka

(32) Przy wydawaniu europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami państwa

członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zapobieżenia ryzyku fałszerstwa lub nadużycia oraz aktywnie zwalczać przypadki nieuczciwego użycia i fałszowania tych kart

członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne działania w celu zapobieżenia ryzyku fałszerstwa lub nadużycia, **zarówno o charakterze indywidualnym, jak i systemowym**, oraz aktywnie zwalczać przypadki nieuczciwego **wystawiania**, użycia i fałszowania tych kart **oraz prowadzić wymianę informacji na temat takich przypadków, aby zapewnić wzajemne zaufanie między państwami członkowskimi, ponieważ wzajemne uznawanie statusu osoby z niepełnosprawnością jest podstawą europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wszelkie środki wprowadzane w celu zwalczania fałszerstw lub nadużyć uwzględniały prawa osób z niepełnosprawnościami i nie prowadziły do naruszenia ich uzasadnionych interesów związanych z korzystaniem z karty ani w żaden sposób nie powodowały ich stygmatyzacji. Państwa członkowskie powinny oceniać wpływ wszelkich środków na osoby z niepełnosprawnościami oraz zasięgać opinii tych osób i reprezentujących je organizacji przy opracowywaniu i wdrażaniu tych środków.**

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 33

Tekst proponowany przez Komisję

(33) W celu zapewnienia właściwego stosowania niniejszej dyrektywy należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu uzupełnienia dyrektywy **w drodze ustanowienia** formatu cyfrowego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz zmiany

Poprawka

(33) W celu zapewnienia właściwego stosowania niniejszej dyrektywy należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 TFUE w celu uzupełnienia **niniejszej** dyrektywy **przez ustanowienie** formatu cyfrowego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami oraz zmiany

załączników I i II w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom oraz zapewnienia interoperacyjności.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 35

Tekst proponowany przez Komisję

(35) Państwa członkowskie powinny zapewnić dostępność odpowiednich i skutecznych środków gwarantujących przestrzeganie przepisów niniejszej dyrektywy i w związku z tym powinny ustanowić odpowiednie środki zaradcze, w tym kontrole przestrzegania przepisów oraz procedury administracyjne i sądowe, aby zagwarantować osobom z niepełnosprawnościami, osobom im towarzyszącym lub pomagającym, w tym asystentom osobistym, a także organom publicznym lub prywatnym stowarzyszeniom, organizacjom lub innym podmiotom prawnym, które mają prawnie uzasadniony interes w tym zakresie, możliwość podejmowania działań w imieniu osoby z niepełnosprawnością na mocy prawa krajowego.

załączników I i II w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu **i wymogów powszechnej dostępności**, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom oraz zapewnienia interoperacyjności.

Poprawka

(35) Państwa członkowskie powinny zapewnić dostępność odpowiednich i skutecznych środków gwarantujących przestrzeganie przepisów niniejszej dyrektywy i w związku z tym powinny ustanowić odpowiednie środki zaradcze, w tym kontrole przestrzegania przepisów oraz procedury administracyjne i sądowe, aby zagwarantować osobom z niepełnosprawnościami, osobom im towarzyszącym lub pomagającym, w tym asystentom osobistym, a także organom publicznym, **takim jak organy ds. równości**, lub prywatnym stowarzyszeniom, organizacjom, **w szczególności organizacjom reprezentującym osoby z niepełnosprawnościami**, lub innym podmiotom prawnym, które mają prawnie uzasadniony interes w tym zakresie, możliwość podejmowania działań w imieniu osoby z niepełnosprawnością na mocy prawa krajowego. **Osoby z niepełnosprawnościami powinny także mieć prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniego odszkodowania, w przypadku naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy. Przy opracowywaniu i wdrażaniu tych przepisów państwa członkowskie powinny zapewnić ich zgodność z zasadą racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z**

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 37

Tekst proponowany przez Komisję

(37) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie. Niniejsza dyrektywa ma przede wszystkim na celu zapewnienie pełnego przestrzegania prawa osób z niepełnosprawnościami do korzystania ze środków mających zapewnić im niezależność, integrację społeczną i zawodową oraz udział w życiu społeczności; ma ona również na celu zachęcenie do stosowania art. 26 Karty.

Poprawka

(37) Niniejsza dyrektywa nie narusza praw podstawowych i jest zgodna z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie **oraz w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych**. Niniejsza dyrektywa ma przede wszystkim na celu zapewnienie pełnego przestrzegania prawa osób z niepełnosprawnościami do korzystania ze środków mających zapewnić im niezależność, integrację społeczną, **gospodarczą** i zawodową oraz udział w życiu społeczności; ma ona również na celu zachęcenie do stosowania art. 26 Karty.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy Motyw 38

Tekst proponowany przez Komisję

(38) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie zwiększenie możliwości podróżowania do innych państw członkowskich lub odwiedzania ich dla osób z niepełnosprawnościami, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania polegającego na ustanowieniu ram obejmujących przepisy i wspólne warunki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na szczeblu Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności

Poprawka

(38) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, mianowicie **wzmocnienie prawa osób z niepełnosprawnościami do swobodnego przemieszczania się** oraz zwiększenie możliwości podróżowania do innych państw członkowskich lub odwiedzania ich dla osób z niepełnosprawnościami, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działania polegającego na ustanowieniu ram obejmujących przepisy i wspólne warunki możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na szczeblu Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą

określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) przepisy regulujące wydawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością ***i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami*** jako dowodu, ***odpowiednio***, statusu osoby z niepełnosprawnością ***lub prawa do warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla*** osób z niepełnosprawnościami, ***w celu*** ułatwienia osobom z niepełnosprawnościami krótkich pobytów w państwie członkowskim innym niż państwo, którego są rezydentami, w drodze przyznania im dostępu do wszelkich warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania w odniesieniu do usług, działań lub udogodnień, w tym ***oferowanych nieodpłatnie, lub warunków i udogodnień związanych z parkowaniem*** oferowanych lub zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami ***lub*** osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych;

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 1 – akapit 1 – litera a a (nowa)

Poprawka

a) przepisy regulujące wydawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością jako dowodu ***jej*** statusu osoby z niepełnosprawnością ***w celu propagowania równych praw i swobody przemieszczania się*** osób z niepełnosprawnościami ***oraz*** ułatwienia osobom z niepełnosprawnościami krótkich pobytów w państwie członkowskim innym niż państwo, którego są rezydentami, w drodze przyznania im dostępu do wszelkich warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania w odniesieniu do usług, działań lub udogodnień, w tym ***nieodpłatnych***, oferowanych lub zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami ***mieszkających w tym państwie członkowskim i, w stosownych przypadkach, dla*** osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych;

aa) przepisy regulujące wydawanie europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami jako dowodu prawa do korzystania z warunków i udogodnień związanych z parkowaniem zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami w celu propagowania równych praw i swobody przemieszczania się osób z niepełnosprawnościami oraz ułatwienia osobom z niepełnosprawnościami krótkich pobytów w państwie członkowskim innym niż państwo, którego są rezydentami, w drodze przyznania im dostępu do wszelkich warunków i udogodnień związanych z parkowaniem oferowanych lub zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami i, w stosownych przypadkach, osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych;

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 2 a (nowy)

2a. W drodze odstępstwa od ust. 2 niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do świadczeń i pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c), w przypadku gdy:

- a) posiadacze europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością przenoszą się do innego państwa członkowskiego, aby podjąć pracę lub zapisać się do placówki edukacyjnej, do czasu aż właściwe organy w tym innym państwie członkowskim ponownie ocenią i formalnie uznają ich status osoby z niepełnosprawnością, oraz*
- b) posiadacz europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością uczestniczy w*

unijnym programie mobilności, na czas udziału w tym programie.

Państwa członkowskie podejmują niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w sytuacjach, o których mowa w niniejszym ustępie, państwo członkowskie, które wydało europejską kartę osoby z niepełnosprawnością, przyznało posiadaczom europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością dostęp do świadczeń i pomocy społecznej, o których mowa w ust. 2 lit. b) i c).

Poprawka 44

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Niniejsza dyrektywa nie narusza kompetencji krajowych w zakresie przyznawania lub wymogu przyznawania specjalnych świadczeń lub szczególnych preferencyjnych warunków, takich jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty lub preferencyjne traktowanie osób z niepełnosprawnościami oraz, jeżeli tak przewidziano, osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych.

Poprawka 45

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 2 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla praw osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych, które to prawa

Poprawka

4. Niniejsza dyrektywa nie narusza kompetencji krajowych w zakresie przyznawania lub wymogu przyznawania specjalnych świadczeń lub szczególnych preferencyjnych warunków, takich jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty lub preferencyjne traktowanie osób z niepełnosprawnościami oraz, jeżeli tak przewidziano, osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych, **a także zwierząt asystujących, takich jak psy przewodnicy lub psy towarzyszące.**

Poprawka

5. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla praw osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych, **lub zwierząt**

mogą wynikać z innych przepisów prawa Unii lub prawa krajowego wdrażającego prawo Unii, w tym dotyczących przyznawania szczególnych świadczeń, warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania.

asystujących, takich jak psy przewodnicy i psy towarzyszące, które to prawa mogą wynikać z innych przepisów prawa Unii lub prawa krajowego wdrażającego prawo Unii, w tym dotyczących przyznawania szczególnych świadczeń, warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania. *Europejska karta osoby z niepełnosprawnością nie jest wymagana jako dowód niepełnosprawności w celu uzyskania dostępu do praw, o których mowa w niniejszym ustępie, lub korzystania z nich.*

Poprawka 46

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję

d) „asystent osobisty” oznacza osobę towarzyszącą lub pomagającą osobom z niepełnosprawnościami, uznawaną za taką zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi;

Poprawka

d) „asystent osobisty” oznacza osobę *dowolnej narodowości* towarzyszącą lub pomagającą osobom z niepełnosprawnościami, uznawaną za taką zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi;

Poprawka 47

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję

e) „warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie” oznaczają szczególne warunki, w tym te związane z warunkami finansowymi, lub zróżnicowane traktowanie związane z pomocą i wsparciem, takie jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty, pierwszeństwo dostępu, oferowane osobom z niepełnosprawnościami lub – w stosownych przypadkach – osobom im towarzyszącym lub pomagającym, w tym asystentom osobistym lub zwierzętom

Poprawka

e) „warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie” oznaczają *wszelkie* szczególne warunki, w tym te związane z warunkami finansowymi, lub *wszelkie* zróżnicowane traktowanie związane z pomocą i wsparciem, takie jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty, pierwszeństwo dostępu, *wstęp do stref ograniczonego ruchu i stref dla pieszych, uprzywilejowane miejsca w transporcie publicznym*, oferowane osobom z niepełnosprawnościami lub –

asystującym, uznawane za takie zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi, niezależnie od tego, czy są one świadczone dobrowolnie czy narzucone przez zobowiązania prawne;

w stosownych przypadkach – osobom im towarzyszącym lub pomagającym, w tym asystentom osobistym, **tłumaczom języka migowego** lub zwierzętom asystującym, **takim jak psy przewodnicy lub psy towarzyszące**, uznawane za takie zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi, niezależnie od tego, czy są one świadczone dobrowolnie czy narzucone przez zobowiązania prawne;

Poprawka 48

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera f

Tekst proponowany przez Komisję

f) „warunki i udogodnienia związane z parkowaniem” oznaczają wszelkie miejsca parkingowe zarezerwowane ogólnie dla osób z niepełnosprawnościami, a także związane z nimi korzyści parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami lub preferencyjne warunki przyznane osobom z niepełnosprawnościami, takie jak bezpłatne parkowanie, obniżone opłaty, obniżone stawki lub opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli lub poszerzone miejsca parkingowe, niezależnie od tego, czy są one zapewniane dobrowolnie czy narzucone przez zobowiązania prawne.

Poprawka

f) „warunki i udogodnienia związane z parkowaniem” oznaczają wszelkie miejsca parkingowe zarezerwowane **wyłącznie lub** ogólnie dla osób z niepełnosprawnościami **lub – w stosownych przypadkach – osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych**, a także **wszelkie** związane z nimi korzyści parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami lub preferencyjne warunki przyznane osobom z niepełnosprawnościami, takie jak bezpłatne parkowanie, obniżone opłaty, obniżone stawki lub opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli lub poszerzone miejsca parkingowe, niezależnie od tego, czy są one zapewniane dobrowolnie czy narzucone przez zobowiązania prawne.

Poprawka 49

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera f a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

fa) „racjonalne usprawnienie” oznacza konieczne i odpowiednie zmiany i

dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, jeśli są potrzebne w konkretnym przypadku, aby zapewnić osobom z niepełnosprawnościami możliwość korzystania ze wszystkich praw człowieka, podstawowych wolności i praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie oraz ich wykonywania na równi z innymi osobami;

Poprawka 50

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 3 – akapit 1 – litera f b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

fb) „unijny program mobilności” oznacza program Unii, który wspiera osoby fizyczne przemieszczające się do innego państwa członkowskiego na określony czas w celach edukacyjnych, szkoleniowych, zawodowych, obywatelskich lub kulturalnych, przy czym możliwe jest łączenie wymienionych celów.

Poprawka 51

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 4 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

a) obywateli Unii i członków ich rodzin, których status osoby z niepełnosprawnością jest uznawany przez właściwe organy w ich państwie członkowskim zamieszkania na podstawie orzeczenia, karty lub wszelkiego innego oficjalnego dokumentu wydanego zgodnie z krajowymi kompetencjami, praktykami i procedurami, a także – w stosownych przypadkach – osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów

a) obywateli Unii i członków ich rodzin, których status osoby z niepełnosprawnością jest uznawany przez właściwe organy w ich państwie członkowskim zamieszkania na podstawie orzeczenia, karty lub wszelkiego innego oficjalnego dokumentu wydanego zgodnie z krajowymi kompetencjami, praktykami i procedurami, a także – w stosownych przypadkach – osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów

osobistych;

osobistych *i tłumaczy języka migowego*;

Poprawka 52

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 5 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję

a) aby w przypadku gdy warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują korzystne warunki dla osób towarzyszących lub pomagających osobom z niepełnosprawnościami, w tym asystentów osobistych, lub szczególne warunki dla zwierząt asystujących, te korzystne lub szczególne warunki były przyznawane na równych warunkach osobom towarzyszącym lub pomagającym posiadaczom europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, w tym ich asystentom osobistym lub zwierzętom asystującym;

Poprawka

a) aby w przypadku gdy warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują korzystne warunki dla osób towarzyszących lub pomagających osobom z niepełnosprawnościami, w tym asystentów osobistych, lub szczególne warunki dla zwierząt asystujących, te korzystne lub szczególne warunki były przyznawane na równych warunkach osobom towarzyszącym lub pomagającym posiadaczom europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, w tym ich asystentom osobistym, lub zwierzętom asystującym, ***takim jak psy przewodnicy lub psy towarzyszące***;

Poprawka 53

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Każde państwo członkowskie wprowadza europejską kartę osoby z niepełnosprawnością zgodną ze wspólnym standardowym formatem ***określonym*** w załączniku I. Państwa członkowskie wprowadzają na kartach fizycznych elementy cyfrowe wykorzystujące środki elektroniczne służące zapobieganiu nadużyciom jako część karty, gdy tylko wymogi dotyczące elementów cyfrowych, o których mowa w załączniku I, zostaną określone przez Komisję w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 8. Cyfrowy nośnik

Poprawka

1. Każde państwo członkowskie wprowadza europejską kartę osoby z niepełnosprawnością zgodną ze wspólnym standardowym formatem ***i wymogami powszechnej dostępności określonymi*** w załączniku I. Państwa członkowskie wprowadzają na kartach fizycznych elementy cyfrowe wykorzystujące środki elektroniczne służące zapobieganiu nadużyciom jako część karty, gdy tylko wymogi dotyczące elementów cyfrowych, o których mowa w załączniku I, zostaną określone przez Komisję w specyfikacjach technicznych,

danych nie może zawierać więcej danych osobowych niż dane na potrzeby europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością przewidziane w załączniku I.

o których mowa w art. 8. Cyfrowy nośnik danych nie może zawierać więcej danych osobowych niż dane na potrzeby europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością przewidziane w załączniku I.

Poprawka 54

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Europejskie karty osoby z niepełnosprawnością wydane przez państwo członkowskie są wzajemnie uznawane we wszystkich państwach członkowskich.

Poprawka

2. Europejskie karty osoby z niepełnosprawnością wydane przez państwo członkowskie są wzajemnie uznawane we wszystkich państwach członkowskich ***i są zgodne z wszelkimi orzeczeniami, kartami osoby z niepełnosprawnością lub wszelkimi innymi oficjalnymi dokumentami wydawanymi osobom z niepełnosprawnościami na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym.***

Poprawka 55

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania bezpośrednio lub na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana i odnawiana w tym samym terminie, co termin określony w mającym zastosowanie prawodawstwie krajowym na potrzeby wydawania orzeczeń o niepełnosprawności, kart osoby z niepełnosprawnością lub wszelkich innych oficjalnych dokumentów uznających status osoby

Poprawka

4. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania bezpośrednio, ***gdy zostało to już przewidziane w krajowej procedurze oceny i uznawania niepełnosprawności,*** lub na wniosek osoby z niepełnosprawnością. ***Jeżeli karty nie wydaje się bezpośrednio, osoby z niepełnosprawnościami informuje się odpowiednio o możliwości ubiegania się o europejską kartę osoby z niepełnosprawnością.*** Jest ona wydawana ***beneficjentowi i odnawiana bezpłatnie w***

z niepełnosprawnością danej osoby.

ciągu 60 dni lub w tym samym terminie, co termin określony w mającym zastosowanie prawodawstwie krajowym na potrzeby wydawania orzeczeń o niepełnosprawności, kart osoby z niepełnosprawnością lub wszelkich innych oficjalnych dokumentów uznających status osoby z niepełnosprawnością danej osoby, **w zależności, który z tych terminów jest krótszy.**

Poprawka 56

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby z niepełnosprawnościami lub wyznaczeni przedstawiciele działający w ich imieniu i za ich zgodą lub za zgodą ich prawnego opiekuna mogli odwołać się od decyzji właściwych organów dotyczącej wydania, odnowienia lub cofnięcia europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.

Poprawka 57

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

5. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością wydaje się jako kartę fizyczną, uzupełnioną formatem cyfrowym po przyjęciu aktów delegowanych, o których mowa w ust. 7. Osobom z niepełnosprawnościami zapewnia się możliwość wyboru, czy chcą korzystać z karty w formacie cyfrowym czy karty fizycznej; mogą też korzystać z

5. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością wydaje się jako kartę fizyczną, uzupełnioną formatem cyfrowym po przyjęciu aktów delegowanych, o których mowa w ust. 7. Osobom z niepełnosprawnościami zapewnia się możliwość wyboru, czy chcą korzystać, **na równych zasadach**, z karty w formacie cyfrowym czy karty fizycznej;

obu form.

mogą też korzystać z obu form.

Poprawka 58

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. Okres ważności europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością wydanej przez państwo członkowskie jest co najmniej taki sam jak okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu o najdłuższym okresie ważności uznającego status osoby z niepełnosprawnością, wydanych danej osobie przez właściwy organ państwa członkowskiego na jego terytorium.

Poprawka

6. Okres ważności europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością wydanej przez państwo członkowskie jest co najmniej taki sam jak okres ważności **krajowego** orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu o najdłuższym okresie ważności uznającego status osoby z niepełnosprawnością, wydanych danej osobie przez właściwy organ państwa członkowskiego na jego terytorium.

Poprawka 59

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 6 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Komisja **jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych** zgodnie z art. 11 **w celu uzupełnienia niniejszej dyrektywy w odniesieniu do określenia** formatu cyfrowego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i **zapewnienia** interoperacyjności **oraz** w celu zmiany załącznika I w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, wprowadzenia elementów cyfrowych w celu zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności.

Poprawka

7. **Do dnia ... [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja przyjmuje akty delegowane** zgodnie z art.11 **uzupełniające niniejszą dyrektywę poprzez ustanowienie** formatu cyfrowego europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i **zapewnienie** interoperacyjności.

Komisja jest uprawniona do

przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 11 w celu zmiany załącznika I w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu **i wymogów powszechnej dostępności**, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, wprowadzenia elementów cyfrowych w celu zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia **dostępności i** interoperacyjności.

Poprawka 60

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Każde państwo członkowskie wprowadza europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami zgodną ze wspólnym standardowym formatem **określonym** w załączniku II. Państwa członkowskie wprowadzają na kartach fizycznych elementy cyfrowe wykorzystujące środki elektroniczne służące zapobieganiu nadużyciom jako część europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, gdy tylko wymogi dotyczące elementów cyfrowych, o których mowa w załączniku II, zostaną określone przez Komisję w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 8. Cyfrowy nośnik danych nie może zawierać więcej danych osobowych niż dane na potrzeby europejskiej karty **osoby z niepełnosprawnością** przewidziane w załączniku II.

Poprawka 61

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4

Poprawka

1. Każde państwo członkowskie wprowadza europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami zgodną ze wspólnym standardowym formatem **oraz wymogami powszechnej dostępności określonymi** w załączniku II. Państwa członkowskie wprowadzają na kartach fizycznych elementy cyfrowe wykorzystujące środki elektroniczne służące zapobieganiu nadużyciom jako część europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, gdy tylko wymogi dotyczące elementów cyfrowych, o których mowa w załączniku II, zostaną określone przez Komisję w specyfikacjach technicznych, o których mowa w art. 8. Cyfrowy nośnik danych nie może zawierać więcej danych osobowych niż dane na potrzeby europejskiej karty **parkingowej** przewidziane w załączniku II.

Tekst proponowany przez Komisję

4. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana lub odnawiana w rozsądnym terminie od daty złożenia wniosku, nieprzekraczającym **60 dni**.

Poprawka

4. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana **beneficjentowi** lub odnawiana **bezpłatnie i** w rozsądnym terminie od daty złożenia wniosku, nieprzekraczającym **30 dni**. **Osoby z niepełnosprawnościami mają jednak prawo zwrócić się o cyfrową wersję europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, dostępną w ciągu 15 dni od złożenia wniosku przez osobę z niepełnosprawnością.**

Poprawka 62

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 4 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4a. Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby z niepełnosprawnościami lub wyznaczeni przedstawiciele działający w ich imieniu i za ich zgodą lub za zgodą ich prawnego opiekuna mogli odwołać się od decyzji właściwych organów dotyczącej wydania, odnowienia lub cofnięcia europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.

Poprawka 63

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

5. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami zastąpiła

5. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami zastąpiła

wszystkie istniejące ważne karty parkingowe wydane zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych⁵⁸ na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym najpóźniej do dnia dd.mm.rr r. [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy].

⁵⁸ Zalecenie Rady z dnia 4 czerwca 1998 r. (98/376/WE), Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25, dostosowane zaleceniem Rady z dnia 3 marca 2008 r. w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii, Republiki Cypryjskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Malty, Republiki Słowackiej, Republiki Słowenii, Republiki Węgierskiej, Rumunii i Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 43.

Poprawka 64

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję

6. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje się lub odnawia jako kartę fizyczną, uzupełnioną formatem cyfrowym po przyjęciu aktów delegowanych, o których mowa w ust. 7. Osobom z niepełnosprawnościami zapewnia się możliwość wyboru, czy chcą korzystać z karty w formacie cyfrowym czy karty fizycznej; mogą też korzystać z obu form.

Poprawka 65

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 – ustęp 7

wszystkie istniejące ważne karty parkingowe wydane zgodnie z zaleceniem Rady w sprawie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych⁵⁸ na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym **po wydaniu europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, a w każdym razie** najpóźniej do dnia dd.mm.rr r. [data rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy].

⁵⁸ Zalecenie Rady z dnia 4 czerwca 1998 r. (98/376/WE), Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25, dostosowane zaleceniem Rady z dnia 3 marca 2008 r. w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii, Republiki Cypryjskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Malty, Republiki Słowackiej, Republiki Słowenii, Republiki Węgierskiej, Rumunii i Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 43.

Poprawka

6. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje się lub odnawia jako kartę fizyczną, uzupełnioną formatem cyfrowym po przyjęciu aktów delegowanych, o których mowa w ust. 7. Osobom z niepełnosprawnościami zapewnia się możliwość wyboru, czy chcą korzystać, **na równych zasadach**, z karty w formacie cyfrowym czy karty fizycznej; mogą też korzystać z obu form.

Tekst proponowany przez Komisję

7. Komisja **jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych** zgodnie z art. 11 **w celu uzupełnienia dyrektywy w odniesieniu do określenia** formatu cyfrowego europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami i **zapewnienia** interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych, **oraz** w celu zmiany załącznika II w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych.

Poprawka

7. **Do dnia ... [12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy]** Komisja **przyjmuje akty delegowane** zgodnie z art.11 **uzupełniające dyrektywę poprzez ustanowienie** formatu cyfrowego europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami i **zapewnienie** interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 11 w celu zmiany załącznika II w odniesieniu do modyfikacji wspólnych elementów standardowego formatu **i wymogów powszechnej dostępności**, dostosowania formatu do rozwoju technicznego, zapobiegania fałszerstwom i nadużyciom, przeciwdziałania nadużyciom lub niewłaściwemu użyciu oraz zapewnienia interoperacyjności, w tym przez opracowanie i wdrożenie narzędzi cyfrowych.

Poprawka 66

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 7a

Przepisy dotyczące posiadaczy karty w przypadku zmiany miejsca zamieszkania

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby posiadacze europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, którzy zmienili swoje państwo członkowskie zamieszkania i którzy oczekują na wydanie przez właściwe organy w tym państwie członkowskim krajowej karty osoby z niepełnosprawnością, orzeczenia lub innego formalnego dokumentu uznającego ich status osoby z niepełnosprawnością, mieli w tym okresie zagwarantowane prawa przewidziane w niniejszej dyrektywie. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością i europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami wydane przez państwo członkowskie ostatniego miejsca zamieszkania zachowują ważność do czasu wydania nowej krajowej karty osoby z niepełnosprawnością, orzeczenia lub jakiegokolwiek innego formalnego dokumentu potwierdzającego status posiadacza jako osoby z niepełnosprawnością.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby proces ponownej oceny i uznania statusu osoby z niepełnosprawnością, a następnie wydania nowej europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami był przeprowadzony sprawnie i w rozsądnym terminie.

Poprawka 67

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 8 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 12 ust. 2.

Poprawka

2. Te akty wykonawcze przyjmuje się *do dnia ... [12 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy]* zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w

Poprawka 68

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Nadzór, zgodność, *dostępność informacji i podnoszenie świadomości*

Nadzór *i* zgodność

Poprawka 69

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1. Państwa członkowskie podają do wiadomości publicznej warunki oraz przepisy, praktyki i procedury dotyczące wydawania, odnawiania lub cofania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami w dostępnych formatach, w tym w formatach cyfrowych, oraz na wniosek osób z niepełnosprawnościami w formatach wspomagających.

skreśla się

Poprawka 70

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie wdrażają odpowiednie środki w celu podnoszenia świadomości społeczeństwa i informowania osób z niepełnosprawnościami, również w dostępny sposób, o istnieniu i warunkach uzyskania, używania lub

skreśla się

odnawiania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 71

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Państwa członkowskie podejmują wszystkie niezbędne działania w celu zapobieżenia ryzyku fałszerstwa lub nadużycia i aktywnie zwalczają przypadki nieuczciwego użycia i fałszowania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka

3. Państwa członkowskie podejmują wszystkie niezbędne działania w celu zapobieżenia ryzyku fałszerstwa lub nadużycia i aktywnie zwalczają przypadki nieuczciwego **wydania**, użycia i fałszowania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, **szczegółowo badają takie sprawy i, w stosownych przypadkach, przewidują procedury administracyjne lub sądowe.**

Poprawka 72

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 3 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

We wszelkich środkach podejmowanych, aby zapobiegać ryzyku fałszerstwa lub nadużycia, szanuje się prawa osób z niepełnosprawnościami i środki te nie mogą powodować naruszenia uzasadnionych interesów osób z niepełnosprawnościami w dostępie do karty lub korzystaniu z niej ani prowadzić w jakikolwiek sposób do stygmatyzacji tych osób.

Poprawka 73

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby posiadacze europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami zwracali swoje karty właściwym organom, **kiedy** przestaną spełniać warunki stanowiące podstawę wydania im tych kart.

Poprawka 74

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję

5. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w przypadku powzięcia informacji o przypadkach nadużycia lub niewłaściwego użycia na ich terytorium kart wydanych przez inne państwo członkowskie poinformowano właściwe organy w państwie członkowskim, w którym wydano europejską kartę osoby z niepełnosprawnością lub europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami. Państwo członkowskie, w którym wydano kartę, zapewnia odpowiednie działania następcze zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi.

Poprawka

4. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby posiadacze europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami zwracali swoje karty właściwym organom, **w razie gdy** przestaną spełniać warunki stanowiące podstawę wydania im tych kart.

Poprawka

5. Państwa członkowskie wdrażają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w przypadku powzięcia informacji o przypadkach nadużycia lub niewłaściwego użycia na ich terytorium kart wydanych przez inne państwo członkowskie poinformowano właściwe organy w państwie członkowskim, w którym wydano europejską kartę osoby z niepełnosprawnością lub europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami. Państwo członkowskie, w którym wydano kartę, zapewnia odpowiednie działania następcze zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi. **Państwa członkowskie wymieniają się informacjami dotyczącymi nadużywania lub niewłaściwego wykorzystania kart.**

Poprawka 75

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 – ustęp 7

Tekst proponowany przez Komisję

7. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, o ile takie strony są dostępne, lub za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

Poprawka

skreśla się

Poprawka 76

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 9 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 9a

Dostępność informacji i podnoszenie świadomości

1. Państwa członkowskie przewidują warunki oraz przepisy, praktyki i procedury dotyczące wydawania, odnawiania lub cofania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, podawane do wiadomości publicznej w dostępnych formatach, w tym w formatach cyfrowych, w narodowych i międzynarodowych językach migowych, alfabetem Braille'a, w formatach łatwych do odczytania i w formie dźwiękowej oraz na wniosek osób z niepełnosprawnościami w innych alternatywnych formatach wspomagających.

2. Aby podnosić świadomość społeczeństwa, państwa członkowskie podejmują odpowiednie środki, skierowane w szczególności do organów publicznych i podmiotów prywatnych, które mogą oferować specjalne warunki, preferencyjne traktowanie oraz warunki i udogodnienia związane z parkowaniem zgodnie z art. 5, i do innych odpowiednich zainteresowanych podmiotów, w tym organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami, a także środki mające informować osoby z niepełnosprawnościami, w dostępny sposób, o istnieniu i warunkach uzyskania, używania lub odnawiania europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami. Komisja we współpracy z państwami członkowskimi prowadzi europejską kampanię informacyjną.

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, jeśli są dostępne, i wyznaczonych krajowych punktów kontaktowych lub za pomocą innych stosownych środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1 i 2, muszą być łatwo zrozumiałe i nie mogą przekraczać poziomu złożoności odpowiadającego poziomowi B1 (niższemu średniozaawansowanemu) według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego Rady Europy.

5. Komisja zapewnia, aby państwom członkowskim udostępniono odpowiednie środki finansowe na pokrycie kosztów związanych z przekazywaniem informacji

i obowiązkami w zakresie podnoszenia świadomości na podstawie niniejszego artykułu i art. 15.

Poprawka 77

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 10 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Artykuł 10a

Organizacje reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami

Państwa członkowskie zapewniają, aby organizacje reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami mogły w konstruktywny sposób uczestniczyć w opracowywaniu, planowaniu, wdrażaniu, monitorowaniu i ocenie zarówno europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, jak i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 78

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 11 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z **osobami z niepełnosprawnością i organizacjami je reprezentującymi** oraz z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

Poprawka 79

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 12 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Poprawka

1. Komisję wspomaga komitet *i zapewnia konstruktywny udział organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami*. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Poprawka 80

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – nagłówek

Tekst proponowany przez Komisję

Egzekwowanie przepisów

Poprawka

Egzekwowanie przepisów *i środki zaradcze*

Poprawka 81

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie zapewniają istnienie odpowiednich i skutecznych środków zapewniających przestrzeganie niniejszej dyrektywy.

Poprawka

1. Państwa członkowskie zapewniają istnienie odpowiednich i skutecznych środków zapewniających przestrzeganie *i egzekwowanie* niniejszej dyrektywy.

Poprawka 82

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – ustęp 2 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję

b) przepisy, na podstawie których organy publiczne lub prywatne stowarzyszenia, organizacje lub inne podmioty prawne, które mają uzasadniony interes w zapewnieniu zgodności

Poprawka

b) przepisy, na podstawie których organy publiczne, *np. organy ds. równości*, lub prywatne stowarzyszenia, organizacje, *w szczególności organizacje reprezentujące osoby z*

z przepisami niniejszej dyrektywy, mogą podejmować działania zgodnie z prawem i procedurami krajowymi przed sądem lub właściwym organem administracyjnym w imieniu osoby z niepełnosprawnościami lub w celu jej wsparcia, za jej zgodą, w ramach dowolnego postępowania sądowego lub administracyjnego dotyczącego egzekwowania obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

niepełnosprawnościami, lub inne podmioty prawne, które mają uzasadniony interes w zapewnieniu zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy, mogą podejmować działania zgodnie z prawem i procedurami krajowymi przed sądem lub właściwym organem administracyjnym w imieniu osoby z niepełnosprawnościami lub w celu jej wsparcia, za jej zgodą, w ramach dowolnego postępowania sądowego lub administracyjnego dotyczącego egzekwowania obowiązków określonych w niniejszej dyrektywie.

Poprawka 83

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – ustęp 2 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

ba) przepisy, na podstawie których osoby z niepełnosprawnościami mają prawo do dochodzenia roszczeń, w tym do odpowiedniego odszkodowania, w przypadkach naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy.

Poprawka 84

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 13 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2a. Państwa członkowskie zapewniają, aby kształt i wdrażanie przepisów, o których mowa w ust. 2, były zgodne z zasadą racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 85

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania.

Poprawka

1. Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie **do organów publicznych lub podmiotów prywatnych** w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania.

Poprawka 86

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 14 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz muszą im towarzyszyć skuteczne działania naprawcze.

Poprawka

2. Przewidziane sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające oraz muszą im towarzyszyć skuteczne działania naprawcze **albo w formie grzywny, albo wypłaty odpowiedniego odszkodowania**.

Poprawka 87

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1 – akapit 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

Każde państwo członkowskie tworzy specjalną stronę internetową, na której zebrane są informacje dotyczące warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanych przez jego organy publiczne, i zapewnia, aby informacje te były aktualne. Państwa członkowskie mogą też umożliwiać przekazywanie na tej stronie internetowej informacji o ewentualnych warunkach specjalnych lub preferencyjnym traktowaniu oferowanych przez podmioty prywatne. Strona internetowa jest sporządzona w językach

urzędowych państw członkowskich, w międzynarodowym lub krajowych językach migowych w przypadku treści audiowizualnych, w łatwo dostępnych i łatwych do odczytania formatach, oraz w języku angielskim, a także we wszelkich innych odpowiednich językach określonych przez państwo członkowskie.

Poprawka 88

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

1a. Państwa członkowskie zapewniają, w stosownych przypadkach, aby przewoźnicy świadczący transgraniczne usługi transportu pasażerskiego udzielali pasażerom posiadającym europejską kartę osoby z niepełnosprawnością jasnych informacji na temat warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania mających zastosowanie do różnych części podróży.

Poprawka 89

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

Poprawka

2. Państwa członkowskie zachęcają podmioty prywatne lub organy publiczne do dobrowolnego zapewniania osobom z niepełnosprawnościami warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania.

2. Państwa członkowskie **wspierają i** zachęcają podmioty prywatne lub organy publiczne do dobrowolnego zapewniania osobom z niepełnosprawnościami warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania **w możliwie najszerszym zakresie usług, innych działań i udogodnień.**

W szczególności państwa członkowskie wspierają i zachęcają podmioty prywatne i organy publiczne m.in. w drodze przekazywania informacji i wymiany

najlepszych praktyk dotyczących ewentualnych warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania, które mają być oferowane, oraz przez organizowanie szkoleń uwrażliwiających na niepełnosprawność, aby zapewnić adekwatność, skuteczność i inkluzywność wszelkich oferowanych warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie takie środki były realizowane we współpracy z osobami z niepełnosprawnościami i reprezentującymi je organizacjami.

Poprawka 90

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 – ustęp 3

Tekst proponowany przez Komisję

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, o ile takie strony są dostępne, lub za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882.

Poprawka

3. Informacje, o których mowa w ust. 1 ***i 1a*** niniejszego artykułu, udostępnia się nieodpłatnie w jasny, wyczerpujący, przyjazny dla użytkownika i łatwo dostępny sposób, w tym za pośrednictwem oficjalnych stron internetowych podmiotów prywatnych lub organów publicznych, o ile takie strony są dostępne, lub za pomocą innych odpowiednich środków, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882, ***i nie przekraczają one poziomu złożoności odpowiadającego poziomowi B1 (niższemu średniozaawansowanemu) według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego Rady Europy, włącznie z krajowymi językami migowymi.***

Poprawka 91

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 15 a (nowy)

Artykuł 15a

Unijna strona internetowa dotycząca europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami

1. Do dnia ... [x miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy] Komisja utworzy specjalną unijną stronę internetową (unijna strona internetowa). Unijna strona internetowa zawiera:

a) informacje, o których mowa w art. 9a;

b) istotne informacje dotyczące mających zastosowanie warunków i udogodnień związanych z parkowaniem określonych na szczeblu lokalnym, regionalnym lub krajowym w każdym państwie członkowskim;

c) dostępny portal cyfrowy umożliwiający dostęp do krajowych stron internetowych, o których mowa w art. 15 ust. 1.

Państwa członkowskie zapewniają, aby organy publiczne przekazywały informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), do zamieszczenia na unijnej stronie internetowej, i w razie potrzeby aktualizują te informacje.

2. Unijna strona internetowa jest dostępna we wszystkich językach urzędowych Unii, międzynarodowym języku migowym i w krajowych językach migowych państw członkowskich, a także w dostępnych i łatwych do odczytania formatach, zgodnie z odpowiednimi wymogami dostępności usług określonymi w załączniku I do dyrektywy (UE) 2019/882. Informacje, o których mowa w niniejszym artykule, muszą być łatwo zrozumiałe i nie mogą przekraczać poziomu złożoności odpowiadającego poziomowi B1 (niższemu

średniozaawansowanemu) według europejskiego systemu opisu kształcenia językowego Rady Europy.

Poprawka 92

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Do dnia dd.mm.rr r. *[trzy lata po dacie* rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy], a następnie co *pięć lat*, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy.

Poprawka

1. Do dnia dd.mm.rr r. *[dwa lata od daty* rozpoczęcia stosowania niniejszej dyrektywy], a następnie co *cztery lata*, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie ze stosowania niniejszej dyrektywy.

Poprawka 93

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. W sprawozdaniu tym uwzględnia się między innymi stosowanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami w świetle rozwoju społecznego i *gospodarczego*, aby ocenić konieczność zmiany niniejszej dyrektywy.

Poprawka

2. W sprawozdaniu tym uwzględnia się między innymi stosowanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością i europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami w świetle rozwoju społecznego, *gospodarczego, technologicznego i innych istotnych zmian, stopień, w jakim osiągnięto cele niniejszej dyrektywy, oraz jej powiązania z innymi odpowiednimi aktami prawnymi Unii*, aby ocenić konieczność zmiany niniejszej dyrektywy. *Sprawozdanie zawiera analizę wykorzystania karty, jeśli chodzi o możliwość przenoszenia uprawnień w dziedzinie świadczeń z zabezpieczenia społecznego, ochrony socjalnej i pomocy społecznej w sytuacjach, o których mowa w art. 2 ust. 2a.*

Sprawozdanie zawiera również analizę intersekcjonalności i równouprawnienia płci dotyczącą wpływu niniejszej dyrektywy na swobodę przemieszczania się osób z niepełnosprawnościami o tożsamości intersekcjonalnej, w szczególności kobiet i dziewcząt. W sprawozdaniu ocenia się także skuteczność środków zachęcających, które państwa członkowskie zapewniają usługodawcom na podstawie art. 15 ust. 2.

Poprawka 94

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 16 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję

4. W sprawozdaniu Komisji uwzględnia się opinie osób z niepełnosprawnościami, **zainteresowanych podmiotów gospodarczych i** odpowiednich organizacji pozarządowych, w **tym** organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami.

Poprawka

4. W sprawozdaniu Komisji uwzględnia się opinie osób z niepełnosprawnościami, odpowiednich organizacji pozarządowych, w **szczególności** organizacji reprezentujących osoby z niepełnosprawnościami, **oraz zainteresowanych podmiotów gospodarczych.**

Poprawka 95

Wniosek dotyczący dyrektywy Artykuł 18 – ustęp 1

Tekst proponowany przez Komisję

1. Najpóźniej do dnia dd.mm.rr r. [**18** miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Poprawka

1. Najpóźniej do dnia dd.mm.rr r. [**12** miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy] państwa członkowskie przyjmują i publikują przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Poprawka 96

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję

2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia dd.mm.rr r. [**30 miesięcy** od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Poprawka

2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia dd.mm.rr r. [**24 miesiące** od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Poprawka 97

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik I – akapit 2

Tekst proponowany przez Komisję

TYŁ KARTY: informacje krajowe w języku krajowym lub językach krajowych, o których decyduje wydające państwo członkowskie.

Poprawka

TYŁ KARTY: informacje krajowe w języku krajowym lub językach krajowych, o których decyduje wydające państwo członkowskie. ***Państwa członkowskie zapewniają, aby osoby z niepełnosprawnościami, składając do właściwych organów wnioski o kartę, miały możliwość przedstawienia na karcie odpowiednich symboli wskazujących charakter potrzebnych im racjonalnych usprawnień. Komisja opracowuje wytyczne dotyczące wspólnych piktogramów ilustrujących różne rodzaje pomocy.***

Poprawka 98

Wniosek dotyczący dyrektywy
Załącznik II – punkt 3 – litera b – tiret 1

Tekst proponowany przez Komisję

– słowa „Europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami” zapisane drukowanymi literami w języku lub językach państwa członkowskiego wydającego kartę; po odpowiednim odstępie ten sam napis zapisany małą czcionką w pozostałych językach Unii Europejskiej;

Poprawka

– słowa „Europejska karta parkingowa dla osób z niepełnosprawnościami” zapisane drukowanymi literami w języku lub językach państwa członkowskiego wydającego kartę ***oraz alfabetem Braille’a z zastosowaniem parametrów standardu Marburg***; po odpowiednim odstępie ten sam napis zapisany małą czcionką

w pozostałych językach Unii Europejskiej;